

OBSAH

Seznam použitých zkratk	7
Úvod	9
1. kapitola – Hospodářské trestní právo a daňové trestné činy	11
1.1 Hospodářské trestní právo a pojem hospodářské kriminality	11
1.2 Vztah hospodářského trestního práva a daňového trestního práva	21
2. kapitola – Právněhistorický vývoj trestní úpravy daňových trestných činů od roku 1835	25
2.1 Vývoj v letech 1835–1851	25
2.1.1 Daňová soustava	26
2.1.2 Správa daňové soustavy	26
2.1.3 Trestněprávní úprava daňových trestných činů	27
2.2 Vývoj v letech 1852–1917	28
2.2.1 Daňová soustava	28
2.2.2 Správa daňové soustavy	29
2.2.3 Trestněprávní úprava daňových trestných činů	30
2.3 Vývoj v letech 1918–1949	33
2.3.1 Daňová soustava	33
2.3.2 Správa daňové soustavy	34
2.3.3 Trestněprávní úprava daňových trestných činů	36
2.4 Vývoj v letech 1950–1960	40
2.4.1 Daňová soustava	40
2.4.2 Správa daňové soustavy	41
2.4.3 Trestněprávní úprava daňových trestných činů	41
2.5 Vývoj v letech 1961–2009	45
2.5.1 Daňová soustava	45
2.5.2 Správa daňové soustavy	46
2.5.3 Trestněprávní úprava daňových trestných činů	48
2.5.4 Trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle ustanovení § 147 trestního zákona	49
2.5.5 Trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 148 TrZ.	52
2.5.6 Trestný čin nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení podle ustanovení § 148b trestního zákona	55
3. kapitola – Správněprávní hledisko daňové problematiky	57
3.1 Daně	57
3.1.1 Vymezení pojmu daně	57
3.1.2 Funkce a klasifikace daní	60
3.1.3 Základní prvky daňové techniky	64

3.2	Daňové subjekty	66
3.2.1	Vymezení pojmu daňové subjekty	66
3.2.2	Plátce daně a poplatník daně.	67
3.2.3	Osoby v postavení daňového subjektu.	68
3.3	Správce daně	68
3.4	O vztahu správního řádu a daňového řádu.	70
3.5	Daňové řízení podle daňového řádu s akcentem na daňové trestní právo	73
3.5.1	Zásada nevěřejnosti daňového řízení a problematika mlčenlivosti	74
3.5.2	Optimalizace daňové povinnosti a daňové trestné činy	81
3.5.3	Daňová kontrola a daňové trestné činy	89
3.5.3.1	Pojem daňové kontroly, její zahájení, průběh a ukončení	89
3.5.3.2	Trestněprávní účinky daňové kontroly	102
4.	kapitola – Daňové trestné činy v českém trestním právu	107
4.1	Obecně k daňovým trestným činům	107
4.2	Vývojová stadia trestné činnosti u daňových trestných činů	109
4.2.1	Příprava	109
4.2.2	Pokus	114
4.2.3	Dokonaný trestný čin	117
4.3	Trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 TrZ	119
4.3.1	Objekt	119
4.3.2	Subjekt	122
4.3.3	Objektivní stránka	126
4.3.3.1	Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby ...	131
4.3.3.2	Vylákání výhody na některých z povinných plateb ...	138
4.3.4	Subjektivní stránka	143
4.4	Trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby podle ustanovení § 241 TrZ	145
4.4.1	Objekt	145
4.4.2	Subjekt	148
4.4.3	Objektivní stránka	152
4.4.4	Subjektivní stránka	155
4.5	Trestný čin nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení podle ustanovení § 243 TrZ	157
4.5.1	Objekt	158
4.5.2	Subjekt	159
4.5.3	Objektivní stránka	162
4.5.4	Subjektivní stránka	163
4.6	Pokračující daňové trestné činy	164

4.7	Trestní odpovědnost právnických osob za daňové trestné činy.	174
4.7.1	Pojem trestní odpovědnost a pojem právnická osoba.	174
4.7.2	Právněhistorický vývoj právnické osoby.	179
4.7.3	Vybrané mezinárodní dokumenty a dokumenty evropského práva týkající se trestní odpovědnosti právnických osob.	181
4.7.3.1	Dokumenty OSN, OECD a Rady Evropy.	182
4.7.3.2	Dokumenty Evropských společenství nebo Evropské unie.	183
4.7.4	Trestní odpovědnost právnických osob v České republice.	185
4.8	Zánik trestní odpovědnosti za daňové trestné činy.	197
4.8.1	Promlčení trestní odpovědnosti za daňové trestné činy.	197
4.8.2	Účinná lítost u daňových trestných činů.	202
4.8.2.1	Obecně k účinné lítosti.	202
4.8.2.2	Zvláštní ustanovení o účinné lítosti – § 242 TrZ.	205
4.8.3	Účinná lítost u ostatních daňových trestných činů.	209
4.8.4	Účinná lítost u pokračujících daňových trestných činů.	220
4.9	Daňová amnestie.	224
5.	kapitola – Daňové ráje.	229
5.1	Obecně k daňovým rájům.	229
5.2	Definice daňových rájů dle OECD.	233
5.2.1	Definice škodlivého preferenčního režimu dle OECD.	234
5.3	Offshore a onshore finanční centra a jejich využití.	236
6.	kapitola – Evropská unie a její vliv na daně.	241
6.1	Prameny evropského daňového práva.	241
6.2	Daňová harmonizace.	242
6.3	Daňová koordinace.	246
6.4	Daňová konkurence.	247
6.5	Právo Evropské unie v kontextu s českým daňovým trestním právem. ...	248
7.	kapitola – Komparace se zahraničními právními úpravami.	256
7.1	Slovenská republika.	256
7.1.1	Exkurz do daňové soustavy.	256
7.1.2	Trestněprávní úprava daňových trestných činů.	258
7.1.2.1	Trestný čin zkrácení daně a pojistného podle ustanovení § 276 SrTrZ.	262
7.1.2.2	Trestný čin neodvedení daně a pojistného podle ustanovení § 277 SrTrZ.	266
7.1.2.3	Trestný čin daňového podvodu podle ustanovení § 277a SrTrZ.	269
7.1.2.4	Trestný čin nezaplacení daně a pojistného podle ustanovení § 278 SrTrZ.	271

7.1.2.5	Trestný čin maření výkonu správy daní podle ustanovení § 278a SrTrZ	272
7.1.2.6	Účinná lítost a promlčení	274
7.2	Spolková republika Německo	278
7.2.1	Exkurz do daňové soustavy	278
7.2.2	Trestněprávní úprava daňových trestných činů	282
7.2.2.1	Daňové trestné činy podle ustanovení § 369 AO	285
7.2.2.2	Trestný čin daňového úniku podle ustanovení § 370 AO	286
7.2.2.3	Trestný čin porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle ustanovení § 372 AO	292
7.2.2.4	Účinná lítost a promlčení	294
8.	kapitola – Úvahy de lege ferenda	297
	Závěr	302
	Ausgang	304
	Summary	306
	Literatura	308
	O autorovi	350
	Vecný rejstřík	351